

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 483
van **JOKE SCHAUVLIEGE**
datum: 18 mei 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gentse kanaalzone - Preventie legionella (2)

In het voorjaar van 2019 werd de Gentse kanaalzone en Evergem getroffen door een legionellabesmetting, waarbij helaas ook dodelijke slachtoffers vielen. In het antwoord op de vragen die ik in het verleden over deze feiten heb gesteld (onder andere schriftelijke vraag nr. 22 van 10 oktober 2019), meldde de minister dat er in navolging van dit zware incident een aantal stappen worden gezet om dergelijke besmettingen in de toekomst te vermijden.

Zo werd aangegeven dat er wat betreft de evaluatie van de huidige legionellawetgeving in 2020 een vergelijkende studie zou worden gemaakt van de wetgeving, de implementatie, de praktijkervaringen en de toekomstvisie i.v.m. legionellabeheersing bij specialisten verbonden aan de overheidsinstanties in de ons omringende landen. Daarnaast wordt ook de lopende herziening van de Europese Drinkwaterrichtlijn opgevolgd, aangezien in de huidige ontwerpen legionella als nieuwe parameter is opgenomen.

Om de legionellawetgeving bij bedrijven met koeltorens beter bekend te maken, werd vorige zomer een algemeen schrijven verspreid via diverse partners. In die brief wordt aandacht gevraagd om de risicoanalyse en het beheersplan zoals opgenomen in de wetgeving grondig aan te pakken, en koeltorens te melden. Er kwam een revisie van het 'compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water - Bepaling van Legionella species (non-pneumophila) en Legionella pneumophila in drinkwater en bepaling van Legionella spp. in koeltorenwater' (WAC/V/A/005) met als doel de door de verschillende laboratoria gevolgde werkwijze verder te uniformiseren.

Om bij eventuele nieuwe incidenten een goede samenwerking met de lokale actoren te bevorderen, werd een overleg gepland tussen de structuren waarin lokale noodambtenaren (federaal) en Zorg en Gezondheid (en bij uitbreiding eventueel Crisis Centrum Vlaamse Overheid) passen.

De tool van VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek), die via een protocol van artificial intelligence op hoogresolutieluchtfoto's screent naar mogelijke koeltorens, zou via een overheidsopdracht worden uitgebreid zodat in een verdere validatie en een uitbreiding in functie van een gebruiksvriendelijke toepassing van de tool in het kader van mogelijk toekomstige uitbraken wordt voorzien.

1. Wat is de stand van zaken van de vergelijkende studie? Indien ze is afgerond, wat zijn de conclusies? Kan de minister de studie en haar resultaten bezorgen? Indien de studie nog loopt, wanneer mogen we dan de resultaten verwachten?
2. Wat is de stand van zaken van de omzetting van de Europese Drinkwaterrichtlijn in Vlaamse regelgeving?
3. Is het aantal meldingen van koeltorens sinds het algemeen schrijven van vorige zomer toegenomen? Wat is het aantal gemelde koeltorens vandaag?
4. Is de jaarlijks geplande update van het WAC door de minister al goedgekeurd? Wat houdt het uniform maken van de werkwijze van de laboratoria exact in?
5. Wat zijn de conclusies en aanbevelingen van het overlegmoment met de lokale noodambtenaren?
6. Wat is de stand van zaken van de overheidsopdracht van de uitbreiding van de tool van VITO? Wat is de timing van de concrete uitrol?

ANTWOORD

op vraag nr. 483 van 18 mei 2020

van **JOKE SCHAUVLIEGE**

1. De vergelijkende studie is begin 2020 gestart en loopt nog. De vooropgestelde timing van 1 juli 2020 voor afronding van deze studie zal niet gehaald kunnen worden omdat de bevraging van gezondheidsdiensten en experts in de ons omliggende landen door de coronacrisis vertraging oploopt. De studie zal in het najaar afgerond zijn.
2. Op Europees niveau werd een voorlopig akkoord bereikt, maar de herziening van de Europese drinkwaterrichtlijn moet nog formeel worden goedgekeurd door het Europees Parlement en de Raad.
Zie ook: https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/review_en.html.
Na definitieve goedkeuring zal de herziene Europese richtlijn ter omzetting beschikbaar zijn voor de Vlaamse regelgeving.
3. Het aantal gemelde koeltorens is inderdaad toegenomen. Begin juli 2019 waren er 882 koeltorens in Vlaanderen gemeld; begin mei 2020 is dit aantal toegenomen tot 1.097 gemelde koeltorens.
4. De update van het 'compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) werd door de minister van Leefmilieu goedgekeurd op 20/12/2019 (BS 10/01/2020). De update van het WAC voor de bepaling van *Legionella* species (non-pneumophila) en *Legionella pneumophila* in drinkwater en bepaling van *Legionella* spp in koeltorenwater' (WAC/V/A/005) werd hierin meegenomen en moet sinds 15/01/2020 toegepast worden in het kader van de Vlaamse milieuwetgeving. In de aangepaste procedure wordt de keuze tussen de te volgen analyses scenario's niet meer aan het laboratorium overgelaten. Het te volgen analyses scenario is nu afhankelijk van de te analyseren watermatrix (drinkwater/koeltorenwater/zwaar beladen koeltorenwater). Daarnaast is ook het aantal te bevestigen kolonies *Legionella* spp. en de rapporteringswijze aangepast. Hierdoor is de te volgen werkwijze door de verschillende laboratoria verder ge-uniformiseerd. De wijzigingen aan dit WAC zijn ook raadpleegbaar op de website van VITO: <https://emis.vito.be/nl/erkende-laboratoria/water-gop/compendium-wac>.
5. In september 2019 vond een evaluatievergadering met o.a. de lokale noodambtenaren plaats. Uit dit tussentijds overleg kwam alvast naar voren dat de informatiedoorstroming en de afstemming op de vragen en noden die er lokaal leefden als goed ervaren werd. Het bijkomend overleg tussen de structuren waarin de lokale noodambtenaren (federaal) passen en het Agentschap Zorg en Gezondheid heeft echter nog niet plaatsgevonden. De lokale noodambtenaren zouden hiertoe het initiatief nemen. Na de coronacrisis zal bekeken worden om dit overlegmoment alsnog te organiseren.
6. De overheidsopdracht voor de ontwikkeling van een 'toolbox Legionellose Clusteronderzoek' werd begin april gegund aan VITO. Binnen deze opdracht zal VITO een software platform ontwikkelen met als doel: 1) clusterdetectie; 2) brondetectie bij bevestigde of vermoedelijke en al dan niet nog groeiende cluster. Een startoverleg heeft plaatsgevonden. De afronding van de opdracht is voorzien voor eind april 2021. De know-how wordt wel al ingezet, maar de resultaatsintegratie verloopt vooralsnog manueel.